

Røbstæderne saa havde faaet større Fordel paa Landets Beføstning. Det kunde i det højeste kun blive Tilfældet, for saa vidt enkelte Landkommuner ligge klos op ad en Røbstad; men Forholdet mellem Land og Røbstad er da i mange Forhold saa gensidigt; de Landkommuner, der ligge klos op ad en Røbstad, have saa mange Fordele af Røbstaden, at jeg med Gindske kunde se paa, at Røbstaden fik noget mere af den Statteydelse, der ellers falder ude i en saadan Landkommune. Men ellers tror jeg, at Landet tværtimod vilde faa større Fordel af det andet Grundlag, fordi ogsaa Næringskommunen paa Landet derigennem vilde kunne faa Del i de Mænds Stat, som bo uden for Landkommunen og have Næring i denne, og naar Landkommunen kunde faa den Stat, saa kunde det i højere Grad komme Hartkornet til Hjælp, end hvad dette Lovforslag byder.

N. Andersen (Tisted Amts 3dje Valgkreds): Jeg kan meget godt slutte mig til, hvad der blev udtalt af det ærede Medlem for Bræsto Amts 1ste Valgkreds (S. Scavenius). Min Stilling til Lovforslaget er for saa vidt ligesom hans, som jeg heller ikke kunde stemme for dets endelige Vedtagelse i den Form, det nu har; men jeg haaber, at mange og de allerfleste vilde stemme for, at Sagen kan gaa over i det andet Ting, for at vi endelig en Gang kunne lære det andet Tings Mening om denne store og vigtige Sag at kende. Jeg deler nemlig det Ønske, som oftere har været omtalt, at det maa lykkes os at komme til Ende med Behandlingen af denne store og vigtige Sag, thi det er min Overbevisning, at man Landet over i alle Samfundsklasser, navnlig i alle Næringsklasser, nærer et stærkt Ønske om endelig en Gang at faa en Lov, der ordner Statteforholdene i Kommunerne. Derfor stemmer jeg for Forslaget i den Form, det nu har, i den bestemte Overbevisning — i denne Henseende er jeg enig med det ærede Medlem for Bræsto Amts 1ste Valgkreds — at vi ville faa Lovforslaget til fornyet Behandling i dette Ting.

Ordføreren (Bojsen): Det ærede Medlem fra Storeheddinge (S. Scavenius) udtalte, at naar han ikke havde kunnet modbevise de Beregninger, der foreligger i Betænkningen, kom det af, at det var Beregninger, der vare foretagne under hypotetiske Forudsætninger, og slikt kunde ikke opklares paa nogen afgørende Maade. Jeg vil minde om, at den Beregning, der er foretagen, er kun en Beregning, der gaar ud paa at

forklare, hvor stor en Lettelse Hartkornet vilde kunne faa, dersom denne Lov blev gennemført i sin fulde Udstrækning. Jeg gaar ud fra, at det ærede Medlem ogsaa er enig i, at under denne Forudsætning er Beregningen rigtig. Nu er Hypotesen, som det ærede Medlem siger, at alt hviler paa, den, at de paagældende kommunale Raad vilde benytte Loven i det Omfang, hvori de kunne benytte den, under denne Forudsætning, med denne Betingelse, med denne Hypotese, siger det ærede Medlem, at Loven slet ingen Værdi har for ham; han bryder sig ikke det mindste om den, der er intet at tage og føle paa, siger det ærede Medlem. Jeg tror nu, at der er noget at tage og føle paa som Lettelse for Hartkornet, naar de paagældende kommunale Raad benytte Loven, som de kunne. Men det ærede Medlems Tankegang er jo den, at han gaar ud fra, at de kommunale Raad ikke vilde benytte Loven i det Omfang, de kunne. Det ærede Medlem antager saaledes, at de kommunale Raad, der ganske vist fortrinvis ere Repræsentanter for det mindre Hartkorn, ikke vilde føle sig tjente med at benytte Loven i dens fulde Omfang af Frygt for, at den da i større Grad kommer det store Hartkorn til gode. Jeg erlender, at saadan kan det stille sig nogle Steder, at de kommunale Raad se, at det ikke er tjenligt at benytte Loven i dens fulde Omfang, men det er ogsaa netop den Grund, der har ført mig til at give Loven en saadan Affattelse, at det beror paa de kommunale Raad, i hvilket Omfang de ville bruge den; det er en af Fordelene ved Loven, og jeg gentager kun, at ogsaa det ærede Medlem maa antages at være enig med mig i, at dersom de kommunale Raad vilde benytte Loven, saa kunne de gøre det med den Virkning, at Hartkornssatserne blive lettede i det Omfang, som Beregningerne vise.

Da ikke flere begærede Ordet, var Forhandlingen sluttet.

Ændringsforslagene under Nr. 1—12 (se foran) vedtoges uden Afstemning.

Lovforslaget i den ændrede Skikkelse (se Tillæg C.) vedtoges enstemmig med 59 Stemmer.

Formanden (Høgsgro): Lovforslaget bliver nu at tilstille Landstingets Formand.